

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815010336
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Bugeľ
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815010336.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Bugeľa a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského na verejnom zasadnutí konanom dňa 29.06.2016, v trestnej veci proti obžalovaným X. P. a O. P., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zákona, o odvolaní obžalovaných proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/1/2015 zo dňa 24.02.2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e v napadnutom rozsudku výrok o treste u obžalovanej O. P..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovanej O. P., nar. XX.XX.XXXX vo I. nad Y., trvale
bytom N. XXX, okr. I. nad Y.,
nezamestnanej

u k l a d á :

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 20 (dvadsať) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ju na výkon uloženého trestu odňatia slobody z a r a d ť u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného X. P.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou uznal obžalovaných X. P. a O. P. za vinných z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. u obžalovaného X. P. a z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a/, c/ Tr. zák. u obžalovanej O. P., pre skutok, ktorý mali spáchať tak, že

v období od 11.6.2014 do 2.4.2015 v obci Sedliská, okr. Vranov nad Topľou, ako zákonní rodičia maloletého dieťaťa O. P., nar. X.XX.XXXX, ktorým zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa sústavne a dôsledne o všestranný vývoj, rozvoj a zdravie svojho dieťaťa, zaopatrovat' svoje maloleté dieťa a zabezpečovať mu výživu, úmyselne zanedbali riadnu starostlivosť o svoje maloleté dieťa

zanedbávaním osobnej hygieny, nerešpektovaním potreby odborných lekárskejších vyšetrení a kontrol u maloletého dieťaťa, v dôsledku čoho maloletý bol dňa 2.4.2015 prijatý na detské oddelenie Vranovskej nemocnice, n. o. z dôvodu ťažkej podvýživy, zaostávania psychomotorického vývoja, čo bolo spôsobené v dôsledku zlej osobnej a zdravotnej starostlivosti a následne bol mal. O. P. umiestnený v Detskom domove Vranov nad Topľou, pričom obžalovaná O. P. bola trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/31/2014 zo dňa 7.4.2014, právoplatným dňa 7.5.2014, uznaná vinnou z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a bol jej uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, výkon ktorého bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov.

Uložil im nasledovné tresty:

Obžalovanému X. P. podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obžalovanej O. P. podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ju na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podali odvolania obaja obžalovaní prostredníctvom svojho obhajcu a to čo do výroku o treste. V písomných dôvodoch odvolania uviedli, že napadnutý rozsudok je nesprávny v tom, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody je neprimerane prísny a mal by veľmi veľký dopad na rodinu obžalovaných. Ku skutku sa obžalovaní priznali a jeho spáchanie úprimne oľutovali. Poukázali na to, že s maloletým O. P. chodili na vyšetrenie a vtedy nemocnica nesignalizovala, aby na maloletom bolo vidieť zanedbanie akékoľvek starostlivosti. Vyplýva to aj z posudku č. 6/2015, podľa ktorého od 13.10.2014 do 21.10.2014 bol hospitalizovaný. V prípade viditeľného zanedbania starostlivosti, podvýživy a pod. by maloletého nemocnica neprepustila do domáceho ošetrovania.

V prípade nástupu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody by sa o sedem detí obžalovaných nemal kto postarať. Uložený trest odňatia slobody by na nich mal zásadne negatívny vplyv a viedol by zrejme k existenčným problémom celej ich rodiny. Navrhol preto, aby krajský súd zvážil možnosť uloženia trestu nespojeného s odňatím slobody.

Krajský súd na základe odvolania obžalovaného v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie O. P. je čiastočne dôvodné, nie však z dôvodov, ktoré uviedla v odvolaní.

Okresný súd rozhodnutie o uložených trestoch a ich výkone odôvodnil tým, že obaja obžalovaní na hlavnom pojednávaní dňa 24.2.2016 urobili vyhlásenie, že sú vinní zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe. Okresný súd následne ich vyhlásenie prijal a vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu priznania nevykoná a vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Obžalovaná O. P. bola trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 2T/31/2014-5 zo dňa 7.4.2014 uznaná vinnou zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona pre skutok, ktorý spočíval v tom, že sa zanedbala starostlivosť o maloletého O., nar. X.XX.XXXX. Následne bola obžalovaná O. P. uznaná vinnou aj trestným rozkazom Okresného súdu sp. zn. 2T/106/2014 zo dňa 8.9.2014 a to pre prečin ohrozenia mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Trestného zákona pre skutok, ktorý spočíval v tom, že nezabezpečila riadnu školskú dochádzku svojej maloletej dcéry O. P..

Obaja obžalovaní boli rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/101/2011 zo dňa 21.11.2011 uznaní vinnými zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pričom ako zákonní rodičia maloletej nebohej I. P., tejto neposkytovali dostatočnú výživu a starostlivosť, v dôsledku čoho došlo k smrti maloletej I..

Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou obžalovaná O. P. bola v roku 2013, 2014 a 2015 a aj v čase podania správy poberateľkou štátnych sociálnych dávok - prídavku na dieťa a rodičovského príspevku a taktiež je poberateľkou hmotnej núdze. V roku 2015 jej bol vyplatený jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa v sume 151,37 eur. Podľa predložených potvrdení v roku 2014 poberala rodičovský príspevok v sume 203,20 eur v mesiacoch január až máj a do konca roka potom v sume 254,- eur, prídavok na dieťa v sume 164,64 eur a od mesiaca jún v sume 188,16 eur a dávky v hmotnej núdzi celkovo vyplatené v sume 617,10 eur. V roku 2015 za mesiace január až apríl boli vyplatené dávky v hmotnej núdzi spolu v sume 537,20 eur, prídavky na dieťa v sume 211,68 eur mesačne, za máj v sume 188,16 eur a rodičovský príspevok v sume 203,20 eur mesačne. Obžalovaný X. P. je od 1.2.2014 spoločne posudzovanou osobou na dávke v hmotnej núdzi.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný X. P. bol doposiaľ 17-krát súdne trestaný, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/137/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.1.2012 pre prečin podľa § 156 ods. 1, § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pričom súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/101/2011, ktorým bol obžalovanému uložený pre prečin podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, z výkonu ktorého bol obžalovaný podmiennečne prepustený dňa 28.1.2014 so skúšobnou dobou na 2 roky.

Z odpisu registra trestov obžalovanej O. P. vyplýva, že táto bola doposiaľ 3-krát súdne trestaná, naposledy pre prečin podľa § 211 ods. 1 písm. b) Trestného zákona a bol jej uložený trest odňatia slobody podmiennečne na jeden rok a 2 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 2 rokov do 7.5.2016, pričom uložený trest bol súhrnný a trest uložený trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/31/2014 pre prečin podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona na jeden rok podmiennečne so skúšobnou dobou do 7.5.2016 bol zrušený.

Z výpisov z registra priestupkov okresný súd zistil, že obžalovaná O. P. nebola priestupkovo postihnutá. Obžalovaný X. P. bol priestupkovo postihnutý celkovo trikrát a to v septembri 2014 za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a proti verejnému poriadku a vo februári 2015 za priestupok proti majetku.

Obec Sedliská vo svojej správe uviedla, že obžalovaný X. P. v mieste prechodného bydliska žije bez prihlásenia. Žije spolu s družkou, obžalovanou O. P., s ktorou majú 9 detí. Žijú zaostale v slabých sociálnych podmienkach, kvôli čomu sa nestarajú o svoje deti, už boli trestne stíhaní. Vzhľadom na núdzu deti chodia po obci, „žobrú“ alebo otvárajú koše na odpad. Tieto problémy boli riešené s touto rodinou, ale sa opakujú.

Obžalovaný X. P. ako aj obžalovaná O. P. sú z miesta ich bydliska hodnotení negatívne. Obec Sedliská poukázala na nedostatočnú starostlivosť o ich maloleté deti, ktoré odôvodnila slabými sociálnymi podmienkami a poukázala aj na to, že deti

žobrú. Negatívne hodnotil postoj obžalovaných k rodine a plneniu si rodičovských povinností aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, zástupkyňa úradu, ktorý bol maloletemu poškodenému ustanovený za opatrovníka, na pojednávaní v záverečnej reči uviedla, že rodinu monitorujú od roku 2011, kedy sa narodili aj dvojčatá P. K. a P. O., z ktorých práve O. potreboval zvýšenú zdravotnú starostlivosť, ako aj osobnú, čo sa mu nedostávalo. Pracovníkmi úradu boli obžalovaní usmerňovaní, bolo im pri pravidelných návštevách dohovárané, radili im, spolupracovali s obecným úradom, lekárkou, školou a napriek výrazným napomenutiam a upozorneniam rodičia nerešpektovali a zanedbávali svoje rodičovské povinnosti, najmä vo vzťahu k maloletemu O.. Úrad bol nútený pristúpiť k ďalším opatreniam a to výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí, pretože okrem maloletého dieťaťa O. nezabezpečovali starostlivosť ani ostatným deťom, pričom starostlivosť nebola poskytovaná na takej úrovni, ako mala byť. Po pôsobení šiestich mesiacov výchovného opatrenia konštatovali, že toto opatrenie neplní a nesplnilo svoj účel, a preto budú nútení

pristúpiť k prísnejším opatreniam a to dať návrh súdu na uloženie výchovného opatrenia vo forme dohľadu.

Okresný súd bral taktiež do úvahy, že obžalovaný X. P. sa trestného činu dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vo veci sp. zn. 12T/101/2011, z výkonu ktorého bol podmienne prepustený dňa 28.1.2014 pri stanovení skúšobnej doby dva roky. Obžalovaná O. P. sa konania dopustila v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia vo veci sp. zn. 2T/106/2014, v ktorej jej pri uložení súhrnného trest odňatia slobody skúšobná doba podmieneného odsúdenia začala plynúť dňa 7.5.2014.

Práve počas plynutia skúšobných dôb u oboch obžalovaných bolo rozhodnuté o zrušení ústavnej starostlivosti u maloletého O. a to rozsudkom zo dňa 26.5.2014 a dňom nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti tohto rozsudku 11.6.2014 bol maloletý vrátený do biologickej rodiny. Napriek predchádzajúcim odsúdeniam a u obžalovanej O. P. aj napriek tomu, že bola v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdená a to trestným rozkazom sp. zn. 2T/31/2014, ktorého skutku sa dopustila v období od 2.11.2011 do 18.2.2013 a napriek odsúdeniu oboch obžalovaných za prečin usmrtenia, ktorého sa dopustili voči ich maloletej dcére I., nar. 10.1.2011, ktorá v dôsledku nedostatočnej starostlivosti zo strany obžalovaných ako rodičov zomrela dňa 27.1.2011. Obžalovanej O. P. pritom bola uložená počas skúšobnej doby aj povinnosť riadne sa starať o svoje dieťa a podrobovať ho lekárskej prehliadke, pričom z vykonaného dokazovania a to najmä znaleckého posudku S. H. je zrejmé, že túto povinnosť si neplnila. Okresný súd ďalej prihliadal aj na to, že tak, ako to vyplýva zo znaleckého posudku v tejto veci, ale aj z ostatných vykonaných dôkazov je nepochybné, že pri poskytovaní správnej starostlivosti maloletému O. a to či už počas umiestnenia v ústavnej starostlivosti do 11.6.2014, ale aj počas ústavnej starostlivosti od 2.4.2015 ako aj počas umiestnenia v profesionálnej rodine vždy došlo k výraznému zlepšeniu jeho stavu, a teda možno jednoznačne prijať záver, že pri správnej starostlivosti po odobratí biologickej rodine sa jeho zdravotný stav zlepšil, postupne sa upravuje, čo svedčí o zanedbávaní maloletého po opätovnom umiestnení do biologickej rodiny v júni 2014 a na zlú výživu, výsledkom ktorej bola podvýživa maloletého O., ako aj na psychomotorické zaostávanie mala vplyv zlá osobná starostlivosť o dieťa, zanedbávanie zdravotnej starostlivosti zo strany rodičov - obžalovaných.

V rámci úvah o druhu trestu a jeho výmere súd prihliadol aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v zmysle ust. § 38 ods. 2 Tr. zák. U oboch obžalovaných súd vyhodnotil ako poľahčujúcu okolnosť, že sa priznali k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovali (§ 36 písm. l/ Trestného zákona), no zároveň musel prihliadať na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona, nakoľko obaja obžalovaní boli už za trestný čin odsúdení, preto okresný súd pri ukladaní trestu vychádzal zo zákonom ustanovenej trestnej sadzby pri prečine zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona a trest ukladal vo výmere od jedného roka do päť rokov. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a na nápravu u oboch obžalovaných je nevyhnutné uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Obžalovaný X. P. bol v predchádzajúcich desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, preto ho okresný súd v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Keďže obžalovaná O. P. nebola v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by jej bol uložený za úmyselný trestný čin, zaradil ju súd na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd po preskúmaní časti napadnutého rozsudku, ktorá bola odvolaním napadnutá, dospel k záveru, že pochybil okresný súd, keď u obžalovanej O. P. zistil priťažujúcu okolnosť v zmysle ustanovenia § 37 písm. m/ Tr. zák. Je potrebné poukázať na tú skutočnosť, že okresný prokurátor, ale ako aj okresný súd kvalifikoval konanie obžalovanej O. P. aj podľa písm. c/ § 207 ods. 1, 3 Tr. zák., teda, že bola v predchádzajúcich 24 mesiacoch pred spáchaním skutku odsúdená pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. a to trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou

sp. zn. 2T/31/2014 zo dňa 7.4.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7.5.2014 a bol jej uložený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, výkon ktorého bol podmienienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov.

Krajský súd na verejnom zasadnutí oboznámil spisy Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/31/2014 a 2T/106/2014 a zistil, že obžalovaná bola odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou 8.9.2014 sp. zn. 2T/106/2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2014 a bol jej uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov so skúšobnou dobou do 7.5.2016 a súčasne bol zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/31/2014. Teda, podľa názoru krajského súdu, táto skutočnosť mala byť uvedená v skutkovej vete napadnutého rozsudku, čo sa nestalo.

Ďalej krajský súd poukazuje na odsúdenie O. P. rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/101/2011 zo dňa 21.9.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.9.2011, pričom je potrebné poukázať, že toto odsúdenie bolo amnestované prezidentom republiky a na páchatelku sa hľadí, akoby nebola odsúdená.

Keďže odsúdenia 2T/31/2014 a 2T/106/2014 sú v podstate pojmovým znakom skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, 3 písm. c/ Tr. zák., nie je možné na tieto ešte prihliadať ako na príťažujúcu okolnosť. A keďže odsúdenie 12T/101/2011 bolo amnestované a na obžalovanú sa hľadí, akoby nebola odsúdená, je teda zrejmé, že okresný súd nemal tejto obžalovanej zistiť príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., že bola v predchádzajúcej dobe odsúdená.

Toto pochybenie okresného súdu krajský súd napravil tým, že napadnutý rozsudok vo výroku o treste vo vzťahu k obžalovanej O. P. zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák., teda pri zistení iba poľahčujúcich okolností a úprave trestnej sadzby, uložil obžalovanej trest odňatia slobody v trvaní 20 mesiacov nepodmienečne a v zmysle ustanovenia § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ju na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Keďže krajský súd nezistil pochybenie okresného súdu pri rozhodovaní o treste obžalovaného X. P. odvolanie tohto obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietol.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.